

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Opstand der gematigden

door Herman Van Rompuy De auteur was premier van België van 2008-2009 en de eerste voorzitter van de Europese Raad van 2010-2014. Hij is lid van de christendemocratische CD&V.

Enkele jaren geleden was er een stijgende waardering voor autoritarisme of voor autoritaire trekjes, ook bij een deel van het burgerlijke establishment. Zelfs Trump werd soms heimelijk bewonderd.

De grootste vijand van populist en van ideologen zijn de feiten.

De 'leider' Poetin profiteerde van de hoge olie- en gasprijzen om al weldoende rond te gaan via het budget, dat voor de helft bestaat uit opbrengsten uit energie. Een scheut nationalisme deed de rest. De eerdergenoemde prijzen dalen nu, en de tsaar is naakt. Rusland heeft geen moderne competitieve economie. De impopulariteit van het regime blijkt uit alle peilingen en uit het straatprotest.

Erdoğan leek onaantastbaar. De 'zuiveringen' van mensen na de mislukte staatsgreep van 2016 hebben de economie naar de recessie gebracht. En er bleef nog genoeg van de rechtsstaat over om de verkiezingen in Istanboel te verliezen. Turkije is niet het model geworden voor het Nabije Oosten.

De bewonderaars van Trump maken harde tijden mee. De handelsoorlog keert zich tegen de Amerikaanse en de wereldeconomie. Het woord 'recessie' valt overal. Indien Trump herkozen wil worden moet hij een deal sluiten met China. Dat is niet onmogelijk, omdat hij toch onvoorspelbaar is.

Die andere politicus-campaigner, Salvini, beet in zijn eigen staart. Achttien maanden was hij het symbool van het antimigratiedenken en -voelen. Berlusconi moest het ook afleggen tegen professoren, Prodi en Monti.

De brexit heeft nooit veel steun genoten op het continent. De laatste sympathie verdwijnt nu de grondwettelijke gewoonteregels en de wet zelf steeds meer ondergeschikt blijken aan dat ene, nationalistische doel. De economie zelf neemt een duik, en het is nog niet gedaan.

Vergis u niet. In de politiek wordt men zelden beloond en soms gestraft. Evenmin brengt de tijd steeds een oplossing. Er is geen immanente rechtvaardigheid. En toch is het de moeite waard om stil te staan bij bepaalde ontwikkelingen. De demagogen van de sociale en de klassieke media en van de megafoon botsen op de feiten. Dezelfde publieke opinie die in de sprookjes geloofde, verwacht ook resultaten in het dagelijks leven.

Ik weet niet of de 'opstand der gematigden' bestaat, maar Bredero zei ooit: 'Het kan verkeren.'